

Meno: Ivana Jánošková

Vek: 18 rokov

Názov práce: Elena

Adresa školy: Gymnázium V.B. Nedožerského, Matice Slovenskej 16, Prievidza 97101

Elena

„Elenka! Je čas ísť do školy!“ kričala jej matka ako každé ráno.

Elenka sedela za stolom a čítala si. Mamu ignorovala. Počká ešte na tri zavolania a potom pôjde. Musí občas matke podryť autoritu, pretože v práci ju každý počúva. Aj Elena by ju počúvala, keby ju stále nezaťažovala malichernými problémami typu: Mám si vziať tieto šaty alebo tieto? A hodí sa mi tento lak k farbe topánok? Je v poriadku, ak na perách budem mať rúž inej značky ako riasenku? Elene bolo z toho zle a vyslovene jej to bolo jedno.

Jej matka bola riaditeľkou. Nebola riaditeľkou nejakej malej firmičky. Bola riaditeľkou nemocnice. Inštitúcie plnej anjelov, ktorí zachraňujú naše životy. Dennodenne sa stretávala s veľa ľuďmi a musela vyzeráť dobre. Jasnú, že vyzerala dobre. Veď mala len 34 rokov, jedno dieťa, o ktorom by ste povedali, že to je len jej mladšia sestra, a byť taký veľký, že menší africký kmeň by sa tam dokázal nasťahovať aj so slonmi a zebami. Mužov striedala ako na bežiacom páse a Elena mala každého pol roka nového otecka. Ani to sa jej nepáčilo.

Hneď ako sa naučila písať, tak si založila zoznam. Zoznam vecí, ktoré nerobíť, ak bude veľká. Napríklad nezaujímať sa prehnane o svoj výzor a nestriedať mužov. Teda aspoň ak ich aj bude striedať, tak nech ich nevodí domov a nepredstavuje ich svojej dcére ako ďalšieho otca, ktorý ich zachráni pred apokalypsou, ak by náhodou prišla.

„Elena, posledný krátti to hovorím! Ak neprídeš do auta, odídem a nenapíšem ti ospravedlnenku. A zavolám tvojej učiteľke, či si v škole, a vyrobím ti dosť veľký problém.“

Jasnú, že by si mi nenapísala ospravedlnenku, keby si odišla. Už by si nebola so mnou. Pomyslela si znechutene jej dcéra.

Zhrabla tašku, nedočítanú knihu a sklenenú fľašu na vodu. Aj napriek zákazu a upozorneniam, že sklenené fľaše sú pre žiakov nebezpečné, jej matka trvala na tom. Bolo to šetrnejšie a lepšie pre životné prostredie. Aspoň mala oprávnené ospravedlnenie. Vyšla von, nastúpila do vyvoňaného auta od jej mamy, v ktorom sa už stihla dva razy premaľovať, zavolať kamarátke a dohodnúť si obed.

„Nemusíme sa ponáhľať,“ povedala jej Elena, „prvá hodina nám odpadla a ja nechcem čakať v škole na chodbe ako nejaká dedinčanka.“ V tom si uvedomila, že pochytila slovník ako jej mama. Striasla sa! Veď Elena nechce byť ako jej matka. Nechce robiť medzi ľuďmi rozdiely.

„Nebojkaj sa, zlatičko, pôjdeme ešte na kávu.“

„Vieš čo, mami? Zavez ma do školy, aj tak mám ešte nejakú prácu,“ povedala, aby aspoň trošku odčiernila svoju dušu od toho, čo povedala.

Jej matka uháňala v novom červenom BMW po cestách rýchlosťou, že za ňu by sa nemusel hanbiť ani pretekár Formuly 1. Ako vždy bolo Elene zle, tak jej matka popri zbesilej jazde podala papierové vrečko, pretože aj ten je bio a neškodí životnému prostrediu a ekológovia ho označili za nezávadný

pre náš život na tejto planéte. Elene sa vždy roztrhol s kombináciou kyseliny žalúdočnej a nestrávených zvyškov raňajok, tak si pre istotu sama nosila tú hrozivú a životu škodlivú poznávaciu značku každého pravého Slováka plastovú igelitku. Nemala rada, keď ju matka vozila do školy. Mala na to dva prosté dôvody. Prvý bol, že nenávidela, že sú bohaté a jej matka to dávala každému značne najavo. A druhá vec, že nevyzerala ako jej matka. Elena vyzerala ako nejaké adoptované dieťa skvelej a bohatej ženy, ktorá nemá chybu. Pritom vôbec nebola adoptovaná, len sa jej nechcela podobať. Nechcela viesť ten povrchný život, aký žila jej žiteľka.

Keď Žiteľka (Elenina matka) zastavila, respektíve ľahko pribrzdila svojho nemeckého tátoša pri jej škole, Elena bola zelená. Našťastie pred školou nikto nebol a mohla sa vydať na ďalší deň.

„Ahoj, mami. Neviem, kedy prídem domov.“

„Ahoj. Ja prídem najskorej o siedmej večer. Vieš mám, ešte nechty, potom idem za Dáriusom a pravdepodobne večer zbehnem aj do solárka. Počúvaj, mala by si tam ísť so mnou, vyzeráš hrozne bledo!“

Toto bolo posledné, čo Elena chcela počuť, keď sa lúčila s matkou. Žiadne ahoj, drž sa alebo držím ti palce v škole na tej písomke, o ktorej si mi včera hovorila. Tak sa len ma mamu usmiala a zakývala jej.

Žiteľka stiahla okienko: „Elenká, aj vlasy ti podstrihneme, nech sa dá aspoň trošku na teba pozerať. Vyzdvihnem ťa po škole. Zavolaj mi!“

A v tomto momente Elena ďakovala bohu a všetkým svätým, ktorých poznala, že pred školou nikto nebol, pretože počuť ako vlastná dokonalá matka hovorí svojej dcére, šedej myške, pred miliónmi žiakov, že sa na ňu nedá pozerať, by nebol asi ten najlepší štart do dňa.

Sadla si na zábradlie pred školou a rozmyšľala. Prečo sem vlastne chodím nerada? Prezrela si celú budovu. Architektonický skvost pokročilého komunizmu. Vtedy, keď súdruhovia architekti projektovali túto budovu, možno ani nevedeli, že bude slúžiť toľkým ľuďom. Že sa v nej premelú milióny žiakov a po schodoch denne budú cupitať tam a späť žiaci rôznych tvárí, výšky a postavy. Školu nemala rada kvôli tomu, že ich neučila životu. Neučila ich praktické veci, súvislosti. Možno sa našlo aj pár odvážnych učiteľov, ktorí zmýšľali podobne ako Elena a tiež nepodporovali myšlienku ako boli formulované učebné osnovy. Bohužiaľ kvôli pár korytnačkám v školstve museli byť stavané tak, že to bolo drvenie naspamäť.

Ďalšou vecou boli predsudky a ohovárania. Elena nikdy nebola obľúbená medzi dievčatami. Naozaj nikdy nemala dlhé vlasy a dokonalý make-up. Nemaľovala sa skoro vôbec a vlasy mala nakrátko ostrihané. Vyzerala ako chlapec, keby si občas nedala sukňu alebo ako-taký výstrih. Pritom bola krásna a chlanci boli z nej unesení. Vždy sa na nich usmievala, rozprávala sa a nemala voči nim nijaký odpor. Oni boli jej kamarátkami a ona ich kamarátom. Jej to takto vyhovovalo a im tiež. Jediný, komu sa to nepáčilo boli spolužiačky. Preto si do svojho zoznamu napísala, že nikdy nepôjde na školu, kde bude veľa dievčat. A kde je teraz? Na jednej z dvoch škôl v meste, ktorú navštevuje najviac dievčat. Pretože v ich hlavách je sen, že budú pracovať v banke, nosiť krásny kostýmček a podpätky. Budú mať dokonale narúžované pery. Budú radiť klientom, ktorú hypotéku si majú zobrať, aby platili čo najmenej. A pritom ony samy splácajú hypotéku od konkurenčnej banky, ale majú dom ako z obrázka v Miami. A toto bolo jedno z toho, čo opäť nemala rada. Nechcela byť ako ony. Ako jedna z nich, ktorá sa bude držať takéhoto života a sna. Že všetko je skvelé a nič sa nemôže pokaziť. Pritom sa každý deň stresujú a náhli. Na obede medzi sebou sa rozprávajú ako najlepšie kamarátky a počas pracovnej doby na seba zazerajú a hľadajú čo i len maličkú chybu na sebe. A tak to je už teraz. Už teraz si cibria tieto zručnosti. Elena si ich nemusí cibriť. Podľa nej ich má každá mladá žena

vsugerované už od narodenia a prepuknú práve vtedy, keď je to nutné. Ona si povedala, že aj keď situácia bude vyžadovať tieto kompetencie, nebude správne ich využiť. Nechce sa podobať im. Nevidí v tom význam.

Zvonček ohlásil koniec prvej hodiny.

„Ahoj Elenka! Ty dnes vyzeráš veľmi dobre. Len sa mi nepáčia tvoje okuliare,“ pozdravila ju jedna zo spolužiačok v ročníku. Majú spolu pár hodín. Nie je to najhoršie dievča. Balansuje medzi svetom ženským a Eleniným.

„Ahoj, Tea. Viem, ani mne sa nepáčia, ale matka mi ich narvala na hlavu. Vraj budem vyzerat' lepšie s nimi ako bez nich.“

Akonáhle Elena spomenula jej matku a tvrdenie, že jej ich vyberala ona, Tein postoj sa zmenil. Vyzerala ako mačka, keď ide loviť. Jemne sa prikrčila, zvrátila obočie a prižmúrila oči.

„Naozaj? Ale teraz ako sa na ne pozerám, tak nie sú až také zlé. Celkom sa mi páčia. Môžem si ich skúsiť?“

Jasné, bolo to tu opäť. Už sa podobala na všetky dievčatá na tomto svete. Pri skúšaní nových značkových okuliarov z kolekcie jar- leto 2016 si stihla Elena vypočuť príhodu, ako si Tea holila včera nohy a porezala sa na píšale. Potom ako ráno jedla zmrzlinu, pretože drží nejakú diétu, ktorú čítala v najnovšom vydaní lifestylového časopisu a zaručenie pomôže. Podľa Eleny to bola len zámienka pre to, aby si dievča alebo žena, ktorá verí takýmto bludom, mohla dopriať zmrzlinu aj počas dňa.

Keď prišli k dverám do Eleninej triedy, rozlúčili sa a dohodli sa na pozeraní filmu po škole. Aspoň nejaký zaslúžený oddych a pre matku má zámienku, aby nemusela ísť do toho desivého solária. Dva razy sa nadýchla a stlačila kľučku. Jasné, prišla po zvonení, tak sa všetky pohľady upriamili na ňu. Nemala to rada, nemala rada pocit, keď bola stredobodom pozornosti. Pár spolužiačok si začalo šepkať, ukazovať na ňu a následne sa smiať. Ona sa na ne pozrela a predstavila si, čo by robil jej najlepší kamarát. Aj napriek tomu, že bol homosexuál, tak bol drsný. Tak im ukázala stredný prst a pousmiala sa. A ony ostali mierne zaskočené jej reakciou. Vlastne všetci ostali zaskočení jej reakciou.

„Ale, ale. Je toto naša šedá myška Elenka, ktorá vďaka mamke vyzerá skvelo?“ ozvalo sa niekde od okna. Chlapčenský hlas patriaci tomu najškaredšiemu zjavu pod slnkom. Áno, povedala si, že nebude robiť rozdiely medzi ľuďmi, ale nerátala do toho chodiace monštrum s tvárou ako povrch mesiaca.

„Prepáč, Martin, ale skús sa ísť pozrieť za dvere,“ odpovedala mu s vážnosťou v tvári.

On sa zdvihol a prešiel popri nej ako mačo z pseudofilmu o Taliansku. Otvoril, vykukol, zatvoril, tváril sa nechápavo a len očami sa jej spýtal, čo tým myslela.

„Vieš, ja som chcela, aby si sa tam pozrel, že či tam nemajú lepšie vtipy.“ A touto vetou si Elena zaslúžila potlesk v triede. Potlesk nielen zo strany chlapcov, ale aj dievčat. Po prvýkrát jej tleskali závistlivé mrchy, pretože ona ako prvá dokázala umlčať triedneho hlupáčka.

Od tohto incidentu uplynulo pár mesiacov. Matka stále trénuje na závody Formuly1 a stále šéfuje nemocnici. Elenin najlepší kamarát zistil, že nie je gay, tak preto bol taký drsný. Elena prehodnotila svoj prístup k životu. Celkom sa jej začalo páčiť v škole. On chalanov má obdiv a rešpekt a u dievčat priateľstvo bez ohovárania. Iba občas sa vyskytne závistlivé oko n adresu slnečných okuliarov. A s Teou chodia naďalej na pár hodín spolu po škole pozerat' filmy, aby mala dobrú zámienku pred matkou, nech nemusí ísť do solárka. A pritom Živiteľka si myslí, že jej dcéra chodí do solárka bez nej.

Takto sa Elenka, dievča nepochopené, začlenilo do spoločnosti medzi všetku normálnosť. Ale nikdy nezabudne, aké je mať v sebe kúsok seba a originality...